Dosarul nr. 44-219/2024
4-24011851-12-4-30012024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

20 iunie 2025 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componența:
Președintele ședinței,
Judecătorul Denis Guzun
Grefier Dorin Ialovoi
Cu participarea:
Agentului constatator Chiriac Serghei
Avocatul Apreutesei Mariana
(în interesele *****)

examinând în ședință publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în privința *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. București ap. 34, în baza art. 74 alin. (1) Cod contravențional, instanța de judecată,

c o n s t a t ă :

1. La data de 18 ianuarie 2024, agentul constatator din cadrul Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova, Leonid Smolnițchi, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria 000015, în privinţa *****, fiind reţinut în sarcina acestuia faptul că *la sfîrșitul lunii octombrie 2023, în urma inspectării la fața locului și anumem pe str. București 34 din mun. Chișinău, s-a constatat că la clădirea situată pe adresa menționată, care este monument de categorie națională, înregistrat cu nr. 180 în Registrul Monumentelor R.M. ocrotite de stat, s-a spart golul de la fereastră și s-a instalat o ușă și s-au construit niște scări, fără a avea avizul Consiliului Național al Monumentelor Istorice și alte acte permisive,* prin ce a săvîrșit contravenția stipulată la art. 74 alin. (4) din Codul contravențional.

2. La data de 29 ianuarie 2024, în conformitate cu art. 423^8 alin. (5) din Codul contravenţional, prezenta cauza contravenţională, a fost expediată spre examinare conform competenţei în instanţa de judecată.

3. În şedinţă de judecată, agentul constatator Chiriac Serghei a solicitat de a fi atrasă la răspundere contravențională *****.

4. Apărătorul *****, avocatul Apreutesei Mariana a solicitat încetarea procesului contravențional.

5. În continuare, verificând materialele cauzei contravenţionale şi procesul verbal cu privire la contravenţie sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond şi de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanţa de judecată reţine următoarele.

6. În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

7. Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

8. Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

9. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(l) Cod Contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

10. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală.

11. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994).

12. Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţionala desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, făptuitorul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

13. În asemenea situaţie, în vederea respectării garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. 000015 din 18 ianuarie 2024.

14. Sub aspectul legalităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

15. Legea contravenţională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ ad validitatem ”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului

contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

16. Aşadar, instanţa de judecată reţine că, **procesul verbal a fost întocmit şi perfectat în lipsa** făptuitorului, fiind contrasemnat de către un martorul asistent Diana Țernă, cu includerea datelor personale a acesteia în procesul verbal respectiv.

17. Subsecvent, din cercetarea actului menţionat, instanţa constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele care stabilesc identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

18. Totodată, agentul constatator a descris în conţinutul actului fapta contravenţională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale şi să prevadă, în mod rezonabil, în funcţie de circumstanţele cauzei, consecinţele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei, dar în privinţa temeiniciei acesteia se va expune infra.

19. Mai mult ca atât, făptuitorul a avut suficient termen pentru a-şi prezenta probele în apărarea sa şi i s-a oferit dreptul să explice poziţia sa cu referire la învinuirea adusă în instanţa de judecată.

20. În acelaşi context, instanţa reiterează că procesul verbal cu privire la contravenţie, în sensul art. 442 Cod Contravenţional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenţie este necesar de a fi descrisă fapta, în aşa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

21. Respectiv, instanţa consideră că a fost respectat integral art. 443 din Codul contravenţional la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, încheiat de către agentul constatator din Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova, Leonid Smolnițchi, neexistând cazuri de nulitate absolută care ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului prezentat în instanţă nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

22. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată şi de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravenţional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

23. Totodată, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franţei, hotărârea din 7 septembrie 1999).

24. În această ordine de idei, instanţa remarcă că făptuitorul ***** este învinuită de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 74 alin. (4) din Codul contravenţional.

25. Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal de contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravenţional, instanţa de judecată reţine că acuzarea şi-a susţinut poziţia prin următoarele probe:

- *Planșă fotografică cu modificările la construcție;*
- *Citație;*
- *Declarație;*
- *Proces verbal privind actele de constatare din 15.11.2023;*
- *Extras din Registrul de Stat al Bunurilor Imobile;*
- *Notă Istorică comporativă privind fondul construit;*
- *Declarațiile martorului Ștefăniță Ion;*

26. În susţinerea poziţiei de nevinovăţie contraveninetul nu a prezentat nici o probă.

27. Instanţa subliniază astfel că, fapta contravenţională săvârşită de către făptuitor a fost constatată personal de agentul constatator şi a fost inserată în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. cu seria şi nr. 000015 din 18 ianuarie 2024..

28. Interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenţie face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator, iar potrivit celor constatate în ședința de judecată și din materialele prezentate, faptele contravenţionale, circumstanţele cauzei, încadrarea juridică a faptelor, normele materiale contravenţionale şi indicii calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiilor – nu au un caracter contradictoriu.

29. Astfel, instanța de judecată constată cu certitudine veridicitatea și probarea învinuirilor formulate față de *****, în baza probelor administrate la faza constatării faptelor contravenționale și cercetate în cadrul ședinței judiciare, iar faptele contravenţionale incriminate lui ***** de agentul constatator fiind corect calificate în baza art. 74 alin. (4) Cod contravențional.

30. În acest sens este de remarcat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției, iar astfel, Curtea a stabilit anterior că prezumțiile de fapt si de drept se regăsesc în orice sistem de drept şi de principiu, Convenția nu derogă de la acestea, dar în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un prag anumit. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; Telfner împotriva Austriei, par. 16, hotărârea din 20 martie 2001).

31. Prin urmare, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanţele de drept descrise, instanţa de judecată constată astfel că ***** corect şi întemeiat a fost identificat ca o persoană care a comis faptele incriminate, din care cauză şi va fi recunoscut vinovat de comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 74 alin. (6) Cod contravenţional.

32. Articolul 74 alin. (6) Cod contravențional prevede răspundere pentru – **Intervenţiile prin construire neautorizată** sau cu încălcarea autorizaţiei de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public sau pe terenul cu patrimoniu arheologic ori în zonele lor de protecţie se sancţionează cu amendă de la 350 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 9 luni

la un an, cu amendă de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate. La aplicarea sancţiunii contravenţionale, instanţa de judecată ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei, cât şi de circumstanţele atenuante şi cele agravante.

33. Circumstanțe atenuante sau agravante potrivit articolelor 42, 43 Cod contravențional, instanța nu a stabilit.

34. Astfel, instanţa de judecată ajunge la concluzia că probele apreciate fiecare în parte şi pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert comiterea contravenţiei imputate lui *****, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenţiei prevăzute la articolul 74 alin. (4) a Codului contravenţional.

35. Subsecvent, instanța notează că intervenția lui ***** la modifiarea experioară a imobilului ocrotit prin lege și aflat în proprietate statului prin spargerea geamului, instalarea scărilor și a unei uși în locul geamului **în lipsa actelor permisive în acest sens**, sau ultima urma să solicite autorizație de la autoritățile competente. Faptul că ***** a acționat cu bune intenții, nu exclude vinovăția atât timp cât legea a fost încălcată și nici nu înlătură caracterul contravențional al faptei și răspunderea contravențională.

36. Într-o altă ordine de idei, instanţa reţine că potrivit art. 30 alin. (1) Cod Contravenţional, (în vigoare la data comiterii faptei) prescripţia înlătură răspunderea contravenţională, alin. (2) prevede că, termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an, şi alin. (5) al aceluiaşi articol prevede că, termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii contravenţiei şi pînă la data rămânerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravenţională.

37. Concomitent, art. IV alin. (2) al Legii nr. 136 din 06.06.2024 - pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal şi a Codului contravenţional), trasează că, în cazul infracţiunilor sau contravenţiilor săvârşite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, calcularea termenului de prescripţie se efectuează conform condiţiilor şi termenelor de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

38. Prin urmare, în condiţiile speţei urmează a se reţine că fapta contravenţională a fost comisă la data de luna octombrie a anului 2023, iar în acord cu prevederile art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31.

39. Deci, cu referire la cele enunţate supra şi luând în considerare că de la data săvârşirii contravenţiei de făptuitor şi până la data examinării cauzei contravenţionale de către instanţa de judecată s-a scurs o perioadă de timp mai mare de 1 an, reţinînd astfel, că a intervenit termenul de prescripţie de atragere la răspunderea contravenţională.

40. Prin urmare, reieşind din faptul că a expirat termenul de prescripţie a răspunderii contravenţionale, prevăzut la art. 30 alin.(2) Cod Contravenţional, instanţa decide încetarea procesului contravenţional conform art. 441 alin.(l) lit. b) Cod Contravenţional.

41. Călăuzindu-se de prevederile art. 26 lit. d), art. 30 alin. alin. (1) şi (2), art. 395, art. 441 alin. (1) lit. b) şi alin. (2), art. 460, art. 461 şi art. 462 Codul contravenţional, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

*****, IDNO: 1002600033003 se recunoaște vinovată de săvârşirea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (4) din Codul contravenţional.

Se încetează procesul contravenţional pornit în privinţa lui ***** în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie de atragere la răspundere contravenţională.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
Judecător **DENIS GUZUN**